

Výroční zpráva o činnosti týmu č. 11 pro BOZP

Vedoucí týmu: Ing. Lukáš Koubek
Tajemník týmu: Ing. Petr Svoboda

1. Poslání a charakteristika týmu

Tým č. 11 pro BOZP je průřezovým týmem. V rámci činnosti týmu se snažíme reagovat na stále se zvyšující bezpečnostní požadavky na realizaci staveb s respektováním zásad ochrany zdraví při práci účastníků výstavby. Mezi hlavní činnosti týmu patří:

- zprostředkování informací z komise HSE EAPA včetně návrhu dalšího postupu a implementace poznatků, závěrů a inovativních přístupů;
- spolupráce s dalšími obdobně zaměřenými profesními sdruženími v zahraničí (Gestrata v Rakousku, DAV v Německu, ERF – European Road Federation a další);
- sledování systémových požadavků SM BOZP;
- prosazování lepších podmínek pro stavební práce prováděné za provozu, a to prostřednictvím zadání prací od investorů, tak i větší informovanosti veřejnosti (účastníků silničního provozu);
- sledování problematiky bezpečnosti provozu a především vlivu povrchu vozovky k bezpečnosti silničního provozu.

2. Činnost týmu v roce 2022

2.1. Počet porad v roce 2022, místa konání, počet přítomných

Datum porady	Místo konání / u firmy	Počet účastníků a hostů
16. 5. 2022	Colas	8 + 4
14. 11. 2022	Skanska	8 + 4

2.2. Výsledky činnosti týmu v roce 2022 v oblasti BOZP

Jednání týmu č. 11 se v roce 2022 uskutečnila dvě. Obě proběhla v kombinované, prezenční i on-line, podobě. Činnost týmu se vrátila k tématům, která byla řešena před zavedením epidemiologických opatření.

Stavební firmy realizovaly stavby, které jsou ve veřejném zájmu, opět za ztížených podmínek. Menší problémy na jedné straně už způsobovaly problémy s dodržováním zvýšených protiepidemiologických opatření, na druhé straně velký problém nastal v souvislosti s válkou na Ukrajině. V problematice BOZP se problém dotknul jednak nutnosti řešit větší fluktuaci pracovníků a jednak byl velký tlak na rozpočty staveb v souvislosti se zvyšujícími se cenami stavebních prací. Tlak na termíny má vliv na dodržování zásad BOZP. Výsledky činnosti jsou popsány podle jednotlivých témat níže.

Spolupráce s ŘSD ČR

Bezpečností ředitel ŘSD ČR Mgr. Vyroubal pravidelně informuje na jednání týmu o aktivitách a předpisech ŘSD ČR v oblasti BOZP. Za ŘSD ČR se zúčastňuje porad týmu i Michal Prášil, který má problematiku na starosti v rámci provozního úseku.

Mgr. Vyroubal na 7. jednání týmu seznámil členy týmu se změnami v předpisech týkajících se povinnosti umísťovat majáky na auta, cedule u sítí vysokého napětí, nahrazení ochranných čepic helmou apod.

Na jednání týmu pak byla vyjasňována problematika týkající se rozporu v užívání majáků. Jelikož bezpečnostní standardy na stavbách ŘSD ČR jsou cíleny na stavby jako takové (předané staveniště), které se řídí jinými předpisy než práce na komunikaci v užívání, nespátňuje ŘSD ČR v předpisech rozpor. Problematika majáků byla diskutována také na 8. jednání týmu. Policie jejich použití pokutuje, pokud jsou instalovány dříve, než je to podle jejich názoru nutné. Nicméně je ze strany policie složité

dokázat, že by bylo možné instalovat maják později dostatečně bezpečně. Bylo proto doporučeno postupovat dále tak, že se instalují majáky na bezpečném místě.

Zástupce provozního úseku ŘSD ČR Michal Prášil ve svém vystoupení na 7. jednání týmu popsal německé předpisy týkající se psychické zátěže personálu správy a údržby silnic. Dále M. Prášil popsal vývoj nehodovosti při práci na dálnici a vývoj počtu nehod od roku 2011 na krátkodobých pracovních místech. Ve statistikách jsou zahrnuty údaje z cca tisíce kilometrů dálnic a týkají se letní údržby. V roce 2014 byla zavedena některá opatření, což mělo pozitivní dopad. Popsal rovněž změny v roce 2021. V roce 2022 bohužel došlo k úmrtí a těžkému zranění. Za deset let je už evidováno 5 mrtvých dělníků. Na ŘSD ČR probíhá neustále školení a jsou na proběhlých nehodách demonstrovány chyby. Na stránkách ŘSD ČR jsou v technických dokumentech směrnice a také „Minuty pro bezpečnost“ s popisem nehody a opatřením k nápravě. V Německu byla zavedena směrnice pro bezpečnost práce. Byly stanoveny bezpečnostní odstupy, které vyvolaly diskuzi a omezují jízdní pruhy a rychlost. U nás zřejmě k takovému razantnímu omezení v nejbližší době nedojde. Některé záležitosti ovšem ŘSD ČR převzalo. V roce 2021 byla doplněna příručka pro označování pracovních míst. Byla doplněna další schémata pro vyšší zabezpečení. Na základě nehody v roce 2022 začaly být prahy a kužely používány také na krajnici. Vznikla i schémata pro silnice 1. třídy. TP 66 jsou již nepoužitelné. Do konce roku vzniknou i schémata pro silnice v obci.

Dále P. Prášil informoval o aktualizaci směrnice č. 4/2007 Pravidla bezpečnosti práce na dálnicích a silnicích, ke které p. Prášil zaslal zpracovateli (p. Kubašta) připomínky.

Návrh úprav revize směrnice byl následně rozeslán členům týmu a na 8. jednání pak Mgr. Vyroubal informoval o stavu aktualizace směrnice č. 4/2007. Připomínky od členů týmu č. 11 byly zapracovány a Mgr. Vyroubal přislíbil znovu finální verzi zaslat členům týmu.

Měření rizikových faktorů jednotlivých činností; možnost zřízení databáze výsledků měření pro řazení pracovních činností do kategorií

Na 7. jednání týmu problematiku přednesl Pavel Hovanec ze společnosti Swietelsky stavební, s.r.o. Prezentoval návrh na možnost sdílení měření rizikových faktorů jednotlivých činností. Měření stojí velké prostředky, není stanoveno, jak často se provádí přeměřování. Obvykle je stanoveno pětileté období. Kategorizace prací a měření z jiného kraje nejsou vždy akceptována. Členové týmu si proto vyměnili názory, jak kategorizaci provádět a jaké jsou názory hygienických stanic v jednotlivých krajích. Bylo domluveno, že sdílení měření je možné v rámci organizací a využití z jednoho kraje do druhého (v některých případech). Využití měření pro jinou firmu si lze těžko představit.

Mediální kampaň – náměty na pokračování

Na 7. jednání týmu proběhla diskuze k tomuto tématu s tím, že není vhodné pokračovat v kampani s válečnou problematikou, přestože se jednalo o nadsázku. Byl stanoven závěr, že si členové týmu v rámci svých organizací rozmyslí, jaká forma by mohla být pro společnou platformu vhodná. Předsednictvo Sdružení společnou aktivitu a pokračování v mediální kampani doporučuje, byť není v nejbližší letech reálná podpora Besipu, protože ten se každý rok zaměřuje na jiné ohrožené skupiny, uzavírky a pracovníci v uzavírkách byli tématem roku 2020 i díky vrcholící rekonstrukci D1.

Na 8. jednání týmu Ing. Lukáš Koubek navrhl zpracovat jednodušší video (pustil příklad pracovníka převedeného z kanceláře na silnici), které by bylo natolik zajímavé, aby bylo dostatečně sdíleno. Následovala diskuze, že by bylo možné podobné video natočit nebo zakoupit licenci na nějaké již zpracované zahraniční kampaně.

Problematika plánů BOZP a koordinátorů BOZP

Problematiku na 7. jednání týmu opětovně připomněl a zhodnotil p. Rudolf Altof ze společnosti PRAGOPROJEKT, a.s. Konstatoval příznivější informace o dodržování pravidel souvisejících s výkonem činností koordinátorů bezpečnosti práce, než tomu bylo v minulých letech. Opět apeloval na přípravu staveb, respektive tvorbu plánů BOZP, které jsou stále často nedostatečné. Neaktuální plány BOZP je potřeba aktualizovat dle NV č. 136/2016 Sb., kterým se mění NV č. 591/2016 Sb.

Tuto informaci podpořili další členové týmu, Mgr. Vyroubal proto přislíbil projednat v rámci ŘSD ČR nutnost provádět systematickou úpravu plánů BOZP před výběrovým řízením na provedení stavby. Tuto problematiku je potřeba i nadále sledovat.

Statistiky nehod a nebezpečných situací

Tato problematika je sledována od založení týmu. Výsledná data ze statistiky byla publikována v rámci mediální kampaně, aby bylo dokumentováno, jaké následky mohou mít incidenty způsobené veřejností. Dále bylo domluveno, že se vytvoří prostor pro sdílení nebezpečných situací a anonymizovaných incidentů. Vzhledem k tomu, že má tým č. 11 vytvořen prostor v rámci MS Teams, bylo domluveno, že budou tyto popisy ukládány na vytvořené složky. Vedoucí týmu vytvořil složku a návod, jak by informace mohly vypadat, a vložil stručné popisy nehod za společnost Skanska. Na 7. jednání týmu bylo bohužel konstatováno, že další firmy data zatím nevložíly, všichni přítomní byli proto požádáni o doplnění. Bohužel se po ukončení kampaně přestala sbírat data, jaké následky mohou mít incidenty způsobené veřejností. Bylo by vhodné na tento sběr dat navázat, aby bylo možné vysledovat trendy. Incidenty kromě zástupce Skanska bohužel nebyly vloženy ani do 8. jednání týmu. Následně se po urgenci situace zlepšila a několik firem tak data již sdílí.

Problematika vydávání strojnických průkazů

Problematiku nastolil Mgr. Zdenek Kostříž na jednání týmu č. 4 pro vzdělávání. Přizvaný zástupce MPO Ing. Ladislav Vaněk zde uvedl, že se snažili v minulosti vyhlášku č. 77/1965 Sb., o výcviku, způsobilosti a registraci obsluh stavebních strojů, změnit, nikoli novelizovat, a nahradit nařízením vlády v návaznosti na zákon č. 309/2006, o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Nicméně tyto snahy neskončily pozitivně, tudíž vyhláška stále platí, byť je zrušený zákon, ke kterému byla zpracována. Jediná opora ke zkoušení strojníků je v zákoníku práce, přičemž požadavek ze zákoníku práce lze naplnit třemi způsoby – buď zaměstnavatel školí sám, nebo se obrátí na někoho, kdo má živnostenský list ke školení, nebo cestou vyhlášky. Dle MPO má vyhláška výhodu v tom, že existují osnovy, podle kterých se postupuje. Lze tedy vždy seznat, z čeho byl účastník proškolen. Na 8. jednání týmu nastala diskuze s tím závěrem, že zúčastněným společnostem Sdružení stav, kdy je možné postupovat třemi způsoby, vyhovuje, přičemž převažoval názor, že školení samotným zaměstnavatelem má největší přidanou hodnotu. Bylo proto doporučeno pouze informovat MPSV s apelem na úpravu legislativy.

3. Program činnosti na rok 2023, předpokládané termíny jednání

V nadcházejícím roce by se činnost týmu měla zaměřit na následující témata:

- pokračování kampaně k Work zone safety;
- zaměření na problematiku bezpečnosti práce při realizaci silničních staveb, zejména v podmínkách běžného provozu;
- vylepšování sběru dat týkajících se incidentů na pozemních komunikacích;
- užší spolupráce s investorskými organizacemi při zavedení bezpečnější úrovně zabezpečení stavenišť;
- spolupráce při zajištění vyšší úrovně plánů BOZP;
- naplňování informační báze pro oblast bezpečnosti práce na silničních stavbách v rámci skupiny v MS Teams;
- přenesení zkušeností z dalších zemí;
- problematika legislativy a její vylepšení.

V roce 2023 se předpokládají dvě jednání.

Zpracovali: Ing. Petr Svoboda, tajemník týmu
Ing. Lukáš Koubek, vedoucí týmu

V Praze dne 10. 3. 2023